

การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ)^{*}

THE DEVELOPMENT OF ELECTRONIC BOOKS ON READING FOR MAIN IDEA OF
PRATHOMSUKSA 4 STUDENT, WATDONWAI (NAKHORN RATTAPRASART) SCHOOL

ศิริพร บุญเรือง^{**}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน และหลังเรียนจากการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) ที่กำลังศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 28 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสัมภาษณ์ 2) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 3) แบบประเมินคุณภาพ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (dependent)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความมีประสิทธิภาพ 83.18/82.74 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80
- 2) ผลการเรียนรู้ของนักเรียนมีผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05
- 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D = 0.66)

^{*} บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เรื่อง การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ)

^{**} นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ รศ.สมหญิง เจริญจิตรกรรม ประธานกรรมการ รศ.ประทีน คล้ายนาค และผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ ดร.อนิรุทธ์ สติมัน

Abstract

The purposes of this research were : 1) to development of electronic book on reading for main idea of Prathomsuksa 4 students Watdonwai (Nakhornrattapasart) school 2) to compare learning achievement between Pre-test scores and Post-test scores through electronic book on reading for main idea of Prathomsuksa 4 students Watdonwai (Nakhornrattapasart) school 3) to study students satisfaction toward electronic book on reading for main idea of Prathomsuksa 4 students Watdonwai (Nakhornrattapasart) school. The sample of this research wear Prathomsuksa 4 students Watdonwai (Nakhornrattapasart) School during the second semester , academic year 2012 of 28 students.

The research instruments were 1) Structure Interview 2) Electronic book on reading for main idea of Prathomsuksa 4 students 3) the media evaluation form of electronic book 4) learning achievement tests 5) the survey of students satisfaction. The data were analyzed by using percentage (%), arithmetic mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.) and t-test of dependent.

The results were as follows

1) The effective of the developed book was 83.18/82.74 which was higher than assigned criteria 80/80.

2) The learning outcome posttest after studying the electronic book on reading for main idea which was the scores of posttest higher than the scores of pretest, indicated that was different at .01 level of significant.

3) Satisfaction of students with learning the electronic book on comprehension reading at highest level. ($\bar{x} = 4.54$, S.D = 0.66)

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ฉะนั้นครูผู้สอนและผู้จัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตน สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย ผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกาย และสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการจัดการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบ วิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกับการเรียนรู้จากธรรมชาติ. การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คู่คุณธรรม ทั้งนี้ต้องพยายามนำกระบวนการจัดการ กระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิดและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปสอดแทรกในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

เนื้อหาและกระบวนการต่าง ๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม การบูรณาการ เป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกันหรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจัดได้หลายลักษณะ เช่น การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว การบูรณาการแบบคู่ขนาน การบูรณาการแบบสหวิทยาการ และการบูรณาการแบบโครงการ เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 ก : 21-22)

วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ ซึ่งผู้เรียนต้องได้รับการฝึกฝนให้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ในบรรดา 4 ทักษะดังกล่าวนี้ การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นมากในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะปัจจุบันนี้วิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ข้อมูลต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันจะต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อความหมาย กันได้ นักการศึกษาของไทยและต่างชาติเห็นพ้องต้องกันว่าการอ่านมีความสำคัญสำหรับนักเรียน เพราะกิจกรรมการเรียนรู้ทุกอย่างประมาณร้อยละ 80 ถึง 90 ต้องอาศัยการอ่านเป็นสำคัญ (Ruth Strang 1940 : 11 อ้างถึงใน บันลือ พฤกษ์วัน 2545 : 4)

การอ่านมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน ช่วยให้มีการพัฒนาความเจริญของทางสมองและสติปัญญา การอ่านจึงช่วยให้คนคิดเป็นและรู้จักคิด เป็นผู้ที่มีความรู้เฉลียวฉลาดรู้เท่าทันคนอื่น ยิ่งอ่านมากก็ยิ่งได้รับความรู้มาก ความคิดมาก ในที่สุดก็กลายเป็นผู้รอบรู้ เป็นผู้เชี่ยวชาญความรู้ของนักอ่าน ส่งเสริมให้มีความคิดดี ๆ มีความคิดรอบคอบ ในการตัดสินใจ รู้จักมองปัญหาหลายด้าน รู้จักฟังความคิดจากหลายทาง การอ่านมักส่งเสริมให้คนฉลาดรอบตัว จะคิดจะทำอะไรมักจะไม่ค่อยผิดพลาด เมื่อการอ่านมีความสำคัญ มีความจำเป็น และมีประโยชน์ จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีความสามารถในการอ่าน เช่น อ่านหนังสือได้เร็ว อ่านแล้วสามารถจับใจความของเรื่องได้ สามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกจากเรื่องราวที่อ่านได้ คิดเชิงวิจารณ์และวิเคราะห์ใจความสำคัญ ปฏิบัติตนให้เกิดนิสัยที่ดีในการรักการอ่าน (ไพฑูริย์ธรรมแสง. 2529 อ้างใน ขจีพรรณ จันทระ 2543 : 1-2)

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic-book) เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาในรูปแบบใหม่ที่กำลังได้รับความสนใจ จากนักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จะครอบคลุมหนังสือทั่วไป ที่จัดทำแล้วสามารถอ่านได้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะใช้คอมพิวเตอร์ในการสอนอ่าน มีโปรแกรมในการอ่านโดยเฉพาะตำราอิเล็กทรอนิกส์จะเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประเภทหนึ่งที่ต้องนำมาจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอนในสังคมการเรียนรู้ ในปัจจุบัน ทุกประเทศเห็นความสำคัญในการจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อประกอบการเรียนการสอนโดยอาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นตัวช่วยดำเนินการและจัดการให้เกิดระบบการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนในยุคแรก ๆ ใช้ระบบสื่อสารที่มีอยู่ในขณะนั้น เช่น การจัดการเรียนการสอนทางวิทยุ โทรทัศน์ ดาวเทียม แต่ในปัจจุบันใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นสื่อสำคัญในการดำเนินการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการจัดทำ Electronic Book นั้นมีโปรแกรมที่นิยมนำมาใช้ในการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีอยู่ด้วยกันหลายโปรแกรม เช่น Desktop Author Flip Album, I love library, Flip Publisher, Microsoft Reader เป็นต้น

ลักษณะที่พิเศษของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คือ มีความสะดวกและรวดเร็วในการค้นหาและผู้อ่านสามารถอ่านเนื้อหาเดียวกันพร้อม ๆ กันกับผู้อื่นได้ โดยไม่ต้องรอให้อีกฝ่ายหนึ่งส่งคืนหนังสือให้ห้องสมุด เหมือนกับหนังสือในห้องสมุดทั่วไป (กลุ่มพัฒนาสื่อเทคโนโลยีศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ 2547: 4) หนังสือ

อิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวนี้มีวิธีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงต่าง ๆ และนำเสนอข้อมูลด้วยการเชื่อมโยงเนื้อหาหรือสิ่งที่สัมพันธ์กันเข้าด้วยกัน (พงษ์ระพี เตชพาหพงษ์ 2540: 26) การจัดเก็บข้อมูลในลักษณะนี้เรียกว่าข้อความหลายมิติ (Hypertext) ซึ่งอาจนำมาใช้ในรูปแบบสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์แทนสิ่งพิมพ์กระดาษที่มีกระบวนการผลิตที่ยุ่งยากซับซ้อน สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ มีความสะดวกในการนำมาใช้และการปรับปรุงผู้อ่านสามารถเข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็ว และสามารถเชื่อมโยงไปยังเอกสารอื่น ๆ ได้อย่างง่าย และรวดเร็ว ดังนั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลและพัฒนาเอกสารในรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการเรียนด้วยตนเอง (บุปผชาติ ทัพพิกรณ์ 2540 : 86) และเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง โดยผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ขึ้นด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาคนไทยให้เป็นนักคิด นักสำรวจทดลองโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อแสดงความคิดและสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ รุ่ง แก้วแดง (2541 : 24) ได้อธิบายว่า

การใช้เทคโนโลยี เป็นเพียงตัวช่วยตัวหนึ่งในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เกิดผลได้เร็วขึ้นและเป็นรูปแบบหนึ่งในการส่งเสริมการเรียนรู้ของสังคมโลกปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันค่อนข้างสูง ซึ่งสอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ มาตรา 22 ที่ว่า “การจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้” กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

แนวคิดการเรียนรู้ในปัจจุบันจึงต้องเปลี่ยนจากการเรียนรู้เพียงในระบบโรงเรียนและอยู่ภายใต้การควบคุมกำกับของครูเท่านั้นเป็นการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยมุ่งตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะผู้เรียนแต่ละคนมีความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เดิมแตกต่างกันออกไป รูปแบบที่จัดเป็นรายชั้นเรียนในปัจจุบันไม่สามารถที่จะตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ แต่ด้วยประสิทธิภาพของเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ ทำให้การเรียนตามความต้องการของแต่ละบุคคล (Tailor-made Education) มีความเป็นไปได้มาก โดยมีครูคอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำ ตลอดจนสร้างสื่อการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างดังกล่าวของผู้เรียนจะเห็นได้ว่าระบบการศึกษาและการเรียนรู้ได้พัฒนาไปจากเดิมเป็นอย่างมาก เกิดการตื่นตัว ในการรับเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนกันอย่างแพร่หลายมากขึ้น ขณะเดียวกัน การผลิตและการรวบรวมเนื้อหาซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการเรียนการสอนด้านวิชาต่าง ๆ ในระบบออนไลน์ยังมีไม่เพียงพอกับความต้องการ การที่เนื้อหาออนไลน์มีจำนวนจำกัดเป็นเพราะความรู้ความเข้าใจของครูที่สอนวิชาคอมพิวเตอร์ หรือครูที่มีความรู้ทางคอมพิวเตอร์อยู่บ้างเป็นหลัก

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) นับเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาสิ่งใหม่ ๆ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแล้วยังสามารถเห็นความก้าวหน้า โดยมีการประเมินหลังบทเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถช่วยนักเรียนหาความรู้โดยไม่จำกัดเวลาเรียน เวลาใดก็ได้ที่พร้อมจะเรียน และทบทวนบทเรียนได้หลายครั้งในกรณีที่ไม่เข้าใจในบทเรียน

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ เป็นสื่ออีกรูปแบบหนึ่งในการส่งเสริมทักษะการอ่านในวิชาภาษาไทย โดยให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนด้วยตนเองแล้วนำทักษะที่ได้จากการฝึกปฏิบัติไปแสวงหาความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

จากการประเมินผลทางด้านคุณภาพการเรียนการสอน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) อ.สามพราน จ.นครปฐม โดยการสำรวจจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของแบบทดสอบการอ่านจับ

ใจความสำคัญ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.30 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้ คือร้อยละ 80 (ฝ่ายวิชาการโรงเรียนวัดดอนหวาย ปีการศึกษา 2554) ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและวิธีการที่จะแก้ปัญหา ซึ่งได้ผลสรุปว่า ในการเรียนภาษาไทยนั้น นักเรียนบางส่วนยังขาดนิสัยรักการอ่าน เพราะการอ่านบ่อย ๆ จะทำให้สามารถฝึกการจับสาระสำคัญของเรื่องได้ด้วยตนเองและจะเป็นการส่งเสริมให้มีสมองที่ดี ดังนั้นถ้ามีประสบการณ์ในการอ่านน้อย ย่อมจะทำให้ขาดทักษะการจับใจความสำคัญด้วยเช่นกัน

สาเหตุที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่ง คือ ครูผู้สอนภาษาไทยบางท่านจะใช้วิธีการสอนที่เน้นเพียงรายละเอียดของเนื้อหามากกว่าการฝึกสรุปใจความสำคัญของเรื่องหรือความคิดรวบยอดจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งควรมีการแก้ไขปัญหาในเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ เพราะการอ่านเป็นทักษะที่ไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ จะต้องมีการเรียน การฝึกฝนให้เห็นถึงความสำคัญของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน และสามารถพัฒนาการอ่านของตนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ ให้กับนักเรียน เพราะการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีที่สุด เมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้ที่ดีเลิศจะเกิดขึ้นได้จากการฝึกคิด การสัมผัส ได้ตัดสินใจและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับประเด็นปัญหาต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น และในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมีความต้องการในการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพแห่งตน โดยอาศัยวิธีการระบบมาใช้ในการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความนี้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อส่งเสริมทักษะด้านการอ่าน ที่ผู้เรียนสามารถนำไปเรียนด้วยตนเองที่บ้าน หรือใช้ในโรงเรียนในช่วงเวลาว่าง หรือ ชั่วโมงซ่อมเสริม โดยที่ไม่จำเป็นต้องมีครูคอยดูแลอยู่ด้วยตลอดเวลา อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ ในระดับชั้นอื่น ๆ ได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนจากการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ)
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ)

สมมติฐานของการวิจัย

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) มีความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ อยู่ในระดับมาก

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเนื้อหาตามหลักสูตรวิชาภาษาไทย เรื่อง “การอ่านจับใจความ” ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านเรื่องสั้น

การอ่านจดหมาย

การอ่านนิทาน

การอ่านบทความ

การอ่านเพลง

การอ่านโฆษณา

การอ่านข่าวและเหตุการณ์ปัจจุบัน

การอ่านคำประพันธ์

การอ่านบทสัมภาษณ์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 อ.สามพราน จ.นครปฐม จำนวน 4 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 120 คน

2.2 คัดเลือกนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) จำนวน 28 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ การเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

3.2 ตัวแปรตาม คือ

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.2 ความพึงพอใจต่อการอ่านด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อใช้สอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และด้านเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ รวม 30 คะแนน
5. แบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) ที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการอ่านจับใจความเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) เพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) คัดเลือกนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) จำนวน 28 คน โดยให้มีการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) จากนั้นให้นักเรียนศึกษาจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ และทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน จำนวน 10 ชุด เมื่อเรียนครบแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) นำผลการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนที่ได้จากการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการอ่านจับใจความ มาวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร (E_1/E_2)และทำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ

วิธีดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) มีวิธีในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ชี้แจงทำความเข้าใจและกำหนดข้อตกลงในการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับนักเรียน แล้วทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 30 ข้อ โดยกำหนดเวลาในการทดสอบ จำนวน 1 คาบ
2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ ดังนี้
  - 2.1 เรียนโดยศึกษาบทเรียนจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
  - 2.2 ทำกิจกรรมตามที่บทเรียนกำหนด โดยใช้เวลา 5 คาบ ในการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ
3. เมื่อผู้เรียนศึกษาบทเรียนครบแล้วให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ โดยกำหนดเวลาในการทดสอบ จำนวน 1 คาบ แล้วนำผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มาตรวจ และเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ

4. ให้ผู้เรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ แล้วนำผลที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ย เพื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. วิเคราะห์เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2
2. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ T-Test แบบ Dependent โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ค่าความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) ผลปรากฏเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) พบว่ามีค่าเท่ากับ 83.18/82.74 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 แสดงว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนี้มีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ได้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) มีความแตกต่างกัน โดยเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{x} = 24.82$, S.D = 2.23) สูงกว่าก่อนเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{x} = 12.04$, S.D = 2.30) กล่าวคือ คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D = 0.66)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่องการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) พบว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.18/82.74 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพราะหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านคุณภาพสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 เมื่อนำมา

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจะอยู่ในช่วง 3.50-4.49 หมายถึง สื่อมีคุณภาพดี และจากการตรวจสอบคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 เมื่อนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจะอยู่ในช่วง 4.50-5.00 หมายถึง สื่อมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก เมื่อนำไปทดลองชั้นรายบุคคลพบว่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาไทย เรื่องอ่านจับใจความ มีประสิทธิภาพ 68.00/63.33 สูงกว่าเกณฑ์ 60/60 แสดงว่าบทเรียนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และได้นำข้อบกพร่องที่ได้มาปรับแก้ไขต่อไป จากการทดลองกลุ่มเล็ก จำนวน 9 คน พบว่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาไทย เรื่องอ่านจับใจความ มีประสิทธิภาพ 76.33/75.19 สูงกว่าเกณฑ์ 70/70 แสดงว่าบทเรียนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และได้นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขจนได้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพและนำไปทดลองกับกลุ่มทดลองกลุ่มใหญ่จำนวน 28 คน พบว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.18/82.74 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ แสดงว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญใจ ทองทวี และคณะ (2549 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการให้เหตุผล กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 82.41/82.75 สอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) ที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจดีขึ้น จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อันเนื่องมาจากการเรียนการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ เป็นสื่อที่มีความแปลกใหม่ มีกิจกรรมในการเรียนรู้และแบบฝึกหัดที่สอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละชุดการเรียนรู้ ทั้งที่เน้นฝึกทักษะการอ่านจับใจความ เช่น การอ่านบทความ การอ่านจากเรื่องเรื่องสั้น การอ่านคำประพันธ์ การอ่านข่าว การอ่านนิทาน การอ่านจดหมาย การอ่านโฆษณา การอ่านจากเพลง การอ่านบทสัมภาษณ์ จะเป็นการอ่านที่ช่วยให้นักเรียนฝึกการคิดวิเคราะห์ การสรุปความ นอกจากนี้จะมีเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนแล้ว ยังมีภาพ เสียงเพลง เสียงบรรยาย การมีปฏิสัมพันธ์ในขณะที่ทำแบบฝึกหัดและความสนุกสนานในการเรียนรู้ซึ่งมีความแตกต่างจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ จึงทำให้เกิดแรงกระตุ้นจูงใจในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มที่ โดยครูผู้สอนมีหน้าที่คอยแนะนำให้ความช่วยเหลือชี้แนะ ซึ่งสอดคล้องกับ สุรีย์มาศ บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์ (2544:111) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างมี 53 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ ทดลองใช้แบบฝึก แผนการสอน ปรับปรุงแก้ไขแบบฝึก เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบฝึกแบบทดสอบ แผนการสอน และแบบสอบถามความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) ที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการอ่านจับใจความ ซึ่งพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$,S.D.= 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ขึ้นนำเข้าสู่บทเรียนมีความ

น่าสนใจชวนให้คิดนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.82$, S.D = 0.47) การนำเสนอที่น่าสนใจ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.64$, S.D = 0.55) เวลาที่มีความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.61$, S.D = 0.56) นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีการสรุปให้เข้าใจในเนื้อหาได้มากขึ้น ($\bar{x} = 4.57$, S.D = 0.78) นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ความแปลกใหม่ของสื่อช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.50$, S.D = 0.57) นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนได้ปฏิบัติจริงและหาคำตอบด้วยตนเอง ($\bar{x} = 4.50$, S.D = 0.68) นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด การเสนอเนื้อหาชัดเจนเข้าใจง่าย ($\bar{x} = 4.50$, S.D = 0.73) นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีการประเมินผลช่วยให้รู้พัฒนาการของตนเอง ($\bar{x} = 4.46$, S.D = 0.68) นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รูปแบบการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียน ($\bar{x} = 4.43$, S.D = 0.73) นักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{x} = 4.39$, S.D = 0.72) นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ตามลำดับเนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความ เป็นสื่อแนวใหม่ ทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน ตลอดจนการทำกิจกรรมในชุดการเรียนรู้แต่ละชุดทำให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และการใช้เสียงดนตรี คลิปเสียงเพลงจากเสียงนักร้อง เสียงบรรยายที่ช่วยบรรยายให้นักเรียนที่อ่านไม่คล่องได้ฟังพร้อมภาพประกอบที่มีเนื้อสอดคล้องกับเรื่องที่นักเรียนได้อ่าน ทำให้ดึงดูดความสนใจจากนักเรียนทำให้นักเรียนมีความตื่นตัวในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศนิตา สร้อยทอง (2554 : 108) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่องแรงลัพธ์และแรงเสียดทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่าด้านความพึงพอใจภาพรวมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.75)

จากผลการวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่า เมื่อครูจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบที่แปลกใหม่มีการนำเสนอที่น่าสนใจ เวลาที่เหมาะสม สามารถสรุปให้เข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงและหาคำตอบด้วยตนเอง หรือกิจกรรมใดที่ตรงหรือใกล้เคียงกับความต้องการของนักเรียน สามารถส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาวิชามากขึ้น ก็จะส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลสรุปและการอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนด้านทักษะการใช้ ICT และความพร้อมของห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ จะทำให้นักเรียนอ่านจับใจความ มีประสิทธิภาพกับนักเรียนได้มากขึ้น
2. ก่อนให้นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้จากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจความนั้น ครูผู้สอนควรมีการชี้แจงเกี่ยวกับทักษะการอ่าน เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและปฏิบัติได้อย่างชำนาญยิ่งขึ้น
3. ควรคำนึงถึงหลักการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เช่น สี และขนาดของตัวหนังสือ ภาพประกอบ ที่มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อให้หนังสือมีความน่าสนใจยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยด้านเทคนิคการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในด้านต่าง ๆ เช่น สีและขนาดของตัวอักษรที่ใช้ในบทเรียน สีพื้นหลังที่ใช้ ภาพประกอบทั้งภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว ตลอดจนเสียงประกอบที่ใช้ในบทเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่น่าสนใจและทันสมัยมากขึ้น
2. ควรสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในเนื้อหาวิชาอื่น ๆ เช่น ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ที่เป็นเนื้อหาที่ยากแก่การเข้าใจในลักษณะการเรียนรู้ที่แตกต่างจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเป็นการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพให้มีจำนวนมากขึ้นต่อไป
3. ควรมีการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการนำสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มาผสมผสานกัน ทั้งที่เป็นสื่อหลักหรือสื่อเสริม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพทางการเรียนมากที่สุด และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. ควรมีการศึกษาการใช้งานหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการอ่านจับใจ ผ่านอินเทอร์เน็ต โดยมีการเชื่อมโยงกับแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมวิชาการ. (2546). **การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว.
- กิดานันท์ มะลิทอง. (2540). **เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นwor แจ่มขำ. (2547). **การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบโปรแกรม เรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ศษ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปิลันธนา สงวนบุญพงษ์. (2542). **การพัฒนาและหาประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์**. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ไพฑูริย์ ศรีฟ้า. (2551). **E-BOOK หนังสือพูดได้**. กรุงเทพฯ : ฐานบุ๊ค.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). **การอ่านจับใจความ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวิริยาสาน.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). **หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย** (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 58
- สุภาภรณ์ ลิปปเวสม์. (2545). **ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- เสาวลักษณ์ ญาณสมบัติ. (2545). **การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง “นวัตกรรมการสอนที่ยืดผู้เรียนเป็นสำคัญ”** กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อมรรัตน์ ยางนอก. (2549). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาษาต่างประเทศ

Baker, Philip. (1992,June). “**Electronic Books and Libraries of the Future**”, The Electronic Library. 10 (1): pp. 139 – 149.

Baker, Philip. (1996,Autumn). “**Electronic Books: A Review and Assessment of Current Trends**”, Educational Technology Review. 6 (1), pp. 14 – 18.

Baker, Philip and Giller, Susan. (1991,November). “**An Electronic Book for Early Learners**”, Educational and Training Technology International. 28 (1), 281- 290.

Baker, Philip and Manji, Karim. (1991,November). “**Designing Electronic Book**”, Education and Training Technology International. 28 (1) pp. 280 – 373.

Doman, Todd Oliver. “**E-books: The first two generations,**” Dissertation Abstracts International. 40(04) : 848 ; August, 2002.

Hage, Ellen V. “**E-book technology: The relationship between self-efficacy and usage levels across gender and age,**” Dissertation Abstracts International. 67(01) : 97 ; July,2006.

Hawkins, D. T. (2000). “**Electronic Books: a Major Publishing Revolution. Part 1 General Considerations and Issue,** online, Vol.24 No4 pp. 14-18, 24-26, 28.

Hawkins,M. (2000). “**Electronic books: a major publishing revolution. Part 1**